

O O S T P O S T

SOERABAYASCHIE COURANT

Prijs der Inteckening.

Voor Soerabaya Ƴ jaar Ƴ 24.— Ƴ halfj^r Ƴ 12.— Ƴ maand Ƴ 2.—
 „ Java. „ Ƴ „ 20.— „ Ƴ „ 15.—
 „ Buitenz. „ Ƴ „ 36.— „ Ƴ „ 18.—
 „ Europa. „ Ƴ „ 50.—
 De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

ZATURDAG 27 APRIL 1861.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is Ƴ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
 Advertentiën met groote letter betalen dubbel.
 Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
 Voor doorloopeude annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

HET ONTSLAG

VAN DEN AMBTENAAR

H. C. BEKKING.

Na een tweejarig onderzoek der regering omtrent de handelingen des gewestelijken bestuurs van Rembang, met betrekking tot de particuliere tabakscultuur, is eindelijk dezer dagen hij besluit van Z. E. den gouverneur generaal te dier zake de resident H. C. BEKKING ontslagen uit 's lands dienst en ten aanzien van zijn opvolger, den heer mr. H. J. W. VAN LAWICK VAN PABST aangeteekend, dat hij niet meer als hoofd van gewestelijk bestuur zal worden geplaatst. (Oostpost No. 91).

Ons kon deze uitkomst noch verbazen, noch schokken. Wij hebben toch van den aanvang af erkend, dat er in het Rembangsche een stand van zaken heerschte, die het denkbeeld van vrijen arbeid maar weinig verwezenlijkte. De particuliere drukpers en de debatten der volksvertegenwoordiging verspreidden reeds zooveel licht over de Rembangsche quaestie, dat in waarheid het besluit, hetwelk thans voor ons ligt, niet veel nieuws meer bevat behalve de conclusie.

Het was ons voorrecht dat wij voor het publiek optraden in een tijd, toen reeds zóó veel aangaande Rembang bekend was, dat wij ons konden vrijwaren van den misslag van sommige schrijvers, die, in een vroeger tijdperk aangevangen, en door correspondenten ingelicht, die uit den aard der zaak niet onpartijdig waren, verkeerden in den waan dat op Rembang de particuliere industrie geheel zuiver werd gedreven, en wien het nu zwaar valt de onjuistheid eener vorige beschouwing te erkennen.

Daarom hebben wij op een ander veld gewezen, waar de jeugdige telg van den vrijen arbeid, niet meer aan den leiband van het ambtenaar—, contracten— en voorschotten—stelsel loopende, zich reeds tot de zelfstandigheid van den jongeling heeft ontwikkeld; de gebrekkelijke uitoefening der particuliere industrie in Rembang en Cheribon grootendeels geweten aan de Gouvernements—bepalingen zelve en ingezien, dat zij op Java niet algemeen en zuiver kan worden ingevoerd, zonder geheele hervorming van het regeringsstelsel.

En toch zoo wij in iets te ver zijn gegaan, dan was het in de ongunstige verwachting, die wij aangaande het algemeen bestaan van slechte praktijken in die gewesten koesterden. Wij vreesden dat aan den dag zouden komen: verregaande knevelarij der bevolking, stelselmatige zamenspanning van ambtenaren en particulieren, ter eigen bevoordeeling ten koste van den werkmans, doch wij vinden niet veel meer dan een toestand, welks gebreken grootendeels uit den tijd, de omgeving en de bestaande bepalingen zijn te verklaren, terwijl van kwade trouw der ambtenaren geen bewijs is, en de bevolking van de particuliere industrie, ondanks hare gebreken, veel meer voor—dan nadeel heeft gehad.

Willen wij daarmede de betrokkene ambtenaren verontschuldigen en het regeringsbesluit als onregtmatig ten opzichte van hunne bestraffing veroordeelen? Geenszins! Volmondig erkennen wij, dat zij zich aan een gewigtigen misslag hebben schuldig gemaakt: ongehoorzaamheid tegen de bevelen der regering en de bepalingen, en deze daarom regt had de zaak ernstig op te nemen.

Wij moeten het verder toestemmen, dat de ambtenaar Bekking hier meer te veroordeelen is, dan zijn opvolger, en daar de fouten door dezen gemaakt, ook allen door *genen* zijn begaan, zoo zal het genoegzaam wezen voor ons doel, het besluit alleen te beschouwen in betrekking tot eerstgenoemden.

De resident Bekking heeft in strijd met Staatsblad 1854 No. 51 in plaats van den Gouverneur Generaal, regt van opstal verleend; in strijd met Staatsblad 1824 No. 23 zich aangematigd de bevoegdheid die alleen der regering toekomt, om aan dessahoofden het gebruik van een pijong met gouden rand te vergunnen; in strijd met de hem bekende regerings—beginselen verlof gegeven aan particulieren tot den aankap van djatihout; en in strijd met de wenken van hooger hand meerderen invloed op den particulieren aanplant uitgeoefend, dan toen ter tijde in de bedoeling der regering lag. „Genoemde ambtenaar heeft daardoor het vertrouwen verbeurd,

dat de regering in een hoofd van gewestelijk bestuur moet kunnen stellen.”—In zoo verre heeft de regering volkomen regt den heer Bekking te ontslaan. Maar meer dan dit kunnen wij in goede niet toegeven. Wij hebben ook in het staatsstuk dat voor ons ligt geene afdoende bewijzen gevonden, om de braafheid van den heer Bekking als mensch te verdenken. Veeleer heeft eene aandachtige beschouwing van het besluit, in verband tot hetgeen de pers reeds vroeger aangaande deze zaak aan het licht bracht, en tot de positie waarin hij geplaatst was, ons tot de overtuiging gebragt dat de heer Bekking in vele opzichten te verontschuldigen, in andere opzichten te verschoonen is, en de motiven, in het besluit opgenomen, voor een groot deel mank gaan aan onnaauwkeurigheid.

Ons doel is: rekenschap van dit gevoelen te geven, opdat de heer Bekking niet door verkeerde opvatting der zaak aan eene onverdiende verachting worde prijs gegeven, en zijn karakter als mensch gered worde, waar het besluit hem als ambtenaar niet ten onrechte met de veroordeeling der regering heeft getroffen.

Ter bereiking van ons doel zullen wij de slotoverwegingen van het stuk achtereenvolgens behandelen, in verband tot de gronden waarop zij steunen, in de voorafgaande overwegingen vermeld.

De resident Bekking heeft „licentien uitgegeven, waaraan voor den licentiehouders het uitsluitend regt verbonden was tot opkoop van koeltabak binnen den bij de licentie aangezezen kring”.

Er is reeds veel over den oorsprong dezer licentien geschreven, en de reden waarom de beide residenten het eerst tot verantwoording zijn geroepen, ligt in de beweerde onwettigheid der uitgifte van licentien. Het moet toegestemd worden dat nergens in wet of staatsbladen den residenten de bevoegdheid tot die uitgifte is toegekend, waardoor de houders volgens het besluit het regt ontvingen: „zich in het binnenland te vestigen en binnen aangezezen kringen (kool-) tabak, door de bevolking vrijwillig aangeplant, op te koopen, of wel met haar overeenkomsten aan te gaan tot den aanplant van dat product in vrije kultuur”. Doch, al zij die uitgifte door residenten niet in de wet toegestaan, zij is ook nergens in de wet verboden. Uit de tweede slotoverweging zelve: „dat dit uitsluitend regt ook verzekerd was aan de particuliere tabaksondernemers, die zich reeds vroeger in de Residentie Rembang gevestigd hadden” schijnt te blijken, dat de licentien geene uitvinding waren van den heer Bekking, dat het Gouvernement de uitgifte daarvan onder zijne voorgangers niet heeft verboden, en hij dus aanvankelijk zich onbewust zal zijn geweest, dat de opvolging dier oude gewoonte met de bedoeling der regering streed. Houdt men nu in het oog, dat het verlof om in het binnenland te wonen door de residenten wordt geschonken, en dat in vroegeren tijd, volgens staatsblad 1821 No. 5, — ook door den heer Bekking ter zijner verdediging aangevoerd — niemand regt van opstal voor schuren enz. in het binnenland bezat dan door den resident, dan laat het zich zeer gemakkelijk verklaren, hoe allengs de afgifte van licentien is in zwang gekomen, te meer omdat weleer de bevoegdheid der residenten veel minder bepaald omschreven, en dus hun eigenmagtig handelen veel meer verschoonlijk was dan thans. Ook de heer Bekking is een man, opgevoed in de oude school en men moet hem naar het standpunt van zijnen tijd beoordeelen. — Die man wilde echter met den tijd medegaan, hij woonde de invoering bij van het nieuwe regeringsreglement, dat den overgang van dwangarbeid in vrijen arbeid voorschrijft, hij werkte aanvankelijk onder eene regering, die de particuliere industrie meende te moeten aanmoedigen, en daarom bevorderde hij de toeneming van het aantal ondernemingen — en wel op de oude wijze der afgifte van licentien.

Doch hij was een gematigd liberaal, maar altijd beheerscht door den autocraat-resident. Hij zeide: „ik bekoor niet tot hen, die den Javaan onvatbaar houden voor vrijheid en zelfontwikkeling, maar houdt hem tevens daarvoor nu nog te onmondig. — Zou het raadzaam zijn uit zoodanigen onvolkomen toestand zonder eenheid, alleen houdbaar door dwang, plot-

seling te komen tot een geheel vrije kultuur, en haar daarmede aan zich zelve over te laten? Van dit standpunt uitgaande, wenschte hij ter ééner zijde de verlenging der Gouvernements—contracten voor 10 jaren, en ter ander zijde, als voorbereiding voor de latere opheffing daarvan, de oprigting daarnemens van particuliere ondernemingen. Dit wordt hem in het besluit als inconsequentie verweten. Het is onbegrijpelijk, waarom. Juist zijne pas aangehaalde woorden toonen het verband aan dat beide — en *gouvernements—contract* en *particuliere onderneming* — in den geest van den heer Bekking zeer natuurlijk vereenigde. Alleen ingenomenheid tegen zijnen persoon heeft hier strijd kunnen vinden. Zoo had dan de heer Bekking een standpunt, een beginsel, een rigting, en dat is achtenswaardig; niets is er in het besluit, dat hem van trouweloosheid daaraan zou kunnen beschuldigen, integendeel. Geheel overeenkomstig met dat beginsel, is al wat nu omtrent de inmenging des bestuurs en de bevordering van het monopolie bij de particuliere ondernemingen hem wordt verweten, maar dat inderdaad geheel consequent was op zijn standpunt.

„Aan de licentie was voor den houder het uitsluitend regt verbonden tot opkoop van koeltabak binnen den aangezezen kring.” — „Geen ander zou tot hetzelfde einde welen toegelaten.”

Allereerst zou aan „de Chinezen en andere vreemde oosterlingen alleen de opkoop van Java-tabak zijn toegestaan, terwijl het monopolie van koeltabak geschonken werd aan den Europeeschen ondernemer.”

Wij moeten weder verklaren dat deze stelling van het besluit niet is bewezen. Wel schrijft de resident Bekking strenge waakzaamheid voor, opdat door hen geene voorschotten op het te veld staande gewas worden verleend, wel raadt hij de Europeesche ondernemers aan: geene Javasche tabak op te koopen, opdat het chinesche kapitaal daaraan worde besteed, en wil alzoo geleidelijk bevorderen dat dit niet voor koeltabak worde aangewend, doch een bepaald verbod is nergens te vinden. En hoe heilzaam is deze beperking van den invloed der Chinezen. Hun wordt niet veroorloofd, voorschotten te geven op het gewas, omdat hun voorschot vaak bestaat in opium, of omdat zij daardoor het product met schandelijke woekerwinst opkoopen. — Naar onze meening komt den heer Bekking daarvoor eer lof toe dan blaam, dat hij alzoo naar zijn vermogen den heilloozen invloed der opiumverpachting door middel der Chinezen zocht af te keeren van de ligt verleidbare bevolking. Hij wilde orde en regel tot stand brengen; en hij moge daardoor te zeer hebben ingegrepen in de zaken, omdat hij meende dat de particuliere industrie nog niet aan zich zelve kon worden overgelaten, ook misschien eenigzins, omdat hij den autocratischen geest der oudgast—residenten nog niet geheel uit zich kon bannen, toch — het besluit bevestigt het — heeft hij als man van beginsel, ja! als vriend der Javanen gehandeld.

Doch — hij monopoliseerde immers en liet geen ander in eene streek toe dan de licentiehouders zelf!

Ook hier was hij zijn beginsel getrouw. Uit de brieven van anderen [want het bewijs uit zijne eigene woorden of uit feiten ontbreekt ook nu in het besluit] schijnt te blijken, dat de heer Bekking liefst geene concurrentie van ondernemers in ééne streek zrg. Hij vreesde, dat daardoor een naijver, een jacht tot opkoopen, een bevordering der voorschotten zou ontstaan, waardoor de jeugdige plant alligt kon verstikken, daarom regelde hij het zóó, dat de ondernemers niet in elkanders nabijheid werkten. Zoo zagen wij ook vroeger, hoe de resident van Probolinggo de schuren van verschillende ondernemers van elkander verwijderd wilde houden.

Toch sproot deze maatregel niet voort uit *zucht tot bescherming van gunstelingen*, en de heer Bekking heeft openlijk durven verklaren (N. Rott. C. mail-editie 1860 II p. 965) „ik heb nimmer aan wien ook, een verzoek geweigerd, om droogschuren in de binnenlanden van Rembang op te rigten”, eene verklaring nog door niemand, ook door zijn felste bestrijders, ook door het besluit, niet wederproken.

Doch de inlandsche bevolking (266 luidt de volgende slotoverweging) is daardoor in de vrije beschikking over haar product belemmerd.

Deze bewering klinkt waar, en schijnt den re-

sident te bezwaren met de beschuldiging, dat hij het belang der bevolking hier zou hebben opgeofferd aan het monopolie van een ondernemer. Bedenkt men echter dat, zoo er geen ondernemer ware geweest, de tabak misschien in de roofzuchtige handen van den chinees ware gevallen, en, zoo er concurrentie ontstond, de resident op zijn standpunt moest vreezen voor geheel verval der industrie, en dus te grooter nadeel der bevolking, dan blijkt het, dat—ten minste naar de meening van den heer *Bekking*—het belang van den inlander is behartigd.

Slechts één feit, in het besluit genoemd, schijnt deze opvatting te widerspreken: de zaak van de weduwe *Thepass*.

Zij had geene gelden om uit te betalen aan de bevolking, die het product leverde, zoodat deze de tabak aan een ander met meer voordeel had kunnen verkoopen. Hier leed immers de bevolking schade door het monopolie?

Men begripe de zaak wel! De reglementaire bepalingen omtrent de contracten met inlanders laten toe, dat zij voor vijf jaren worden gesloten. Reeds vroeger toonden wij aan, dat alzoo de wet zelve het monopolie bevordert. Wat kan nu gebeuren? De ondernemer ontvangt het product, heeft geene middelen om te betalen. Dan behoort de resident den ondernemer onder het oog te brengen, dat de regten, die uit zijne overeenkomsten voortvloeijen, vervallen, zoo hij niet betaalt binnen bepaalden termijn, omdat hij het belang der bevolking maar ook dat van den rampspoedigen ondernemer in het oog houdt. Zóó heeft de heer *Bekking* gehandeld: hij ontzag de ongelukkige weduwe, maar schreef haar toch aan: *na hoewel niet dan ongaarne tot bovengenoemden regel (de intrekking der licentie) zijnde overgegaan, zoo is, in het belang der bevolking niet anders door mij gehandeld kunnen worden.*

Wie hier den resident verwijten durve doen, wij brengen hem den lof toe der onpartijdigheid en welkenkendheid!

Moge aldus in een enkel geval door de bestaande inrigting van zaken een tijdelijk nadeel aan een klein deel der bevolking van Rembang zijn toegebracht—de heer *Bekking* heeft veeleer getracht het op te heffen, in plaats van het te hebben veroorzaakt, en de geheele indruk, die de naauwgezette lezing van het besluit bij ons achterlaat, kunnen wij niet anders teruggeven dan met het woord van lof, door een verlicht, weldenkend en kundig voormalig tabaksplanter in Rembang hem toegebracht, [*] *„Ik getuig met voldoening, wat de zedigheid hem zoude verbieden zelf te verklaren: dat hij een weldoener voor de inlandsche bevolking is geweest.”*

(*) Bat. Handbl. 1860 No. 95.

(Wordt vervolgd.)

G.

ADVERTENTIEN.

Op Woensdag den 1sten Mei, zullen ter stapelplaats *Korgan Residentie Rembang* in het openbaar verkocht worden

8,000 stuks djattie balken

van 8 tot en met 10 Nederl. El lengte.

Nadere informatie te bekomen op het residentie kantoor alhier.

SOERABAYA, Namens den Resident van Soerabaja, den 23 April 1861. De Secretaris, **CH. TROMP.** (649)

BEKENDMAKING.

Op Vrijdag den 3den Mei a. s.

des morgens ten 10 ure,

zal ten burele van den Resident van Soerabaja

EENE UITBESTEDING

worden gehouden voor den overvoer van 600 tonnen steenkolen van Soerabaja naar Ternate.

De voorwaarden liggen ter inzage op genoemd bureau.

SOERABAYA 20 April 1861.

Namens den Resident:

De Secretaris,

(636)

CH. TROMP.

De Hoofd-Ingenieur, Chef der 4^e waterstaats-afdeling maakt bekend dat op Zaterdag den 4den Mei 1861 des morgens ten 9 ure, ten zijnen kantore te Soerabaya, in het openbaar zal worden

UITBESTEED,

het vernieuwen der brug *Kedong Banger* ter hoofdplaats Soerabaya, volgens bestek en voorwaarden liggende ten gemelden kantore ter inzage van belanghebbenden.

(631)

De Hoofd-Ingenieur voornoemd,

P. J. G. BEIJERINCK.

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Maandag den 29sten April 1861.

Bij den Onder-Intendant der 2de klasse *De Groot*, in de stad van meubelaire goederen.

Op Dingsdag den 30sten April 1861.

Bij den heer *P. van Drongelen* te Krambangan van meubelaire goederen.

Op Woensdag den 1sten Mei 1861.

Bij den *Luitenant Heijligers* in de 2 Kalisosok van meubelaire goederen.

Donderdag den 2den Mei 1861.

Bij den heer *D. D. van Boeckholtz* in de Chineesche kamp van diverse goederen van de firma *B. Kopersmit & Co.*

Op Vrijdag den 3den Mei 1861.

Bij den heer *M. H. Halewijs* aan de heerenstraat van diverse goederen.

Op Zaterdag den 4den Mei 1861.

Bij den heer *A. J. Smitt* te Simpang van meubelaire goederen. (654)

H U W E L I K E N.

Getrouwd:

P. TROMP DE HAAS

met

B. LAUTENSLAGER.

Soerabaja, 24 April.

(658)

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op Maandag 29 April,

ten huize van de WelEd. Heer

DE GROOT,

kapitein van Administratie

naast de Javasche Bank.

Van goed onderhouden Meubelaire goederen. (655)

VENDUTIE.

Op den 30sten April en 1 Mei 1861,

zullen in het

JAVA-HOTEL OP TAWANG,

voor rekening van den onder Beneficite van

Inventaris aanvaardden Boedel van wijlen

MACKERTICH CARAPIET,

in het openbaar, ten overstaan der Weeskamer alhier,

PUBLIEK WORDEN VERKOCHT:

a. De onderscheidene **GEBOUWEN, MEUBILAIRE GOEDEREN** en verder **INVENTARIS** uitmakende het Logement en de Wagenverhuurderij bekend onder den naam van **JAVA-HOTEL**.

b. Een **HUIS** en **ERF** staande en gelegen op *Pontjol*, bij het register der verponding bekend sub. Let. F. N°. 633

c. Eenige **MEUBELN** en **LOSSE GOEDEREN** mede tot bovengemelden boedel behoorende.

Zullende de Veil-Condition bij het **VENDU-KANTOOR** en in het **JAVA-HOTEL** acht dagen bevorens voor een ieder ter inzage liggen.

Zijnde inmiddels het bedoelde *Java-Hotel* met bijbehooren uit de hand te koop op zeer billijke en voordeelige voorwaarden, te vernemen bij den Heer **ITZIG HEIJNE** aan den *Bodjongschen Weg*.

SAMARANG, den 5 April 1861.

W. DE JONG, qq. (570)

VENDUTIE

Op Donderdag den 2den Mei a. s.

BIJ

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Van de reeds geannonceerde **JAPANSCH GOEDEREN**, als:

10 kisten Japansch verlakte **SCHENKBLADEN**.

25 do. **TJINTJAUW**.

25 do. **SAKKIE**.

50 do. **SOIJA**.

1000 ps. Jap. **BEZEMS**. (660)

HOUT-VENDUTIE TE GRISSEE,

Op Donderdag den 2den Mei aanstaande,

VAN RIJN

3000 stuks BALKEN.

geschikt voor huisbouw.

(634)

P. C. VAN ROYEN.

LELANG KAIJOE DJATIE

di Grisseo.

Pada hari Kamis tanggal 2 Mei di moeka ini,

DI LELANG LEBI DERIE

3000 BALLOK DJATIE.

baik aken bekim roema.

(635)

P. C. VAN ROYEN.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP BANDA,

kapit. **Bierings**

Vertrekt naar *Banjermassing*, Zondag 23 April 's namiddags 2 uren.

(664)

Adres bij

W. CORES DE VRIES.

HET VERTREK VAN HET STOOMSCHIP KONINGIN DER NEDERLANDEN,

Kapt. **E. LEWIS**

Van hier naar *Singapore* via *Samarang* en *Batavia*, is voorloopig bepaald op den 7den Mei.

De Agenten,

(662)

FRASER EATON & CO

VERTREK VAN SCHIEPEN.

Met het snelzeilend Nederlandsch schip

LAMMINA ELISABETH,

uitmuntend ingerigt voor den overvoer van familien zoolwel als voor enkele personen en gevoerd wordende door kapitein **A. GERSEN** bestaat gelegenheid voor passage naar *Nederland*.

Het vertrek van dit schip is bepaald in de eerste dagen der volgende maand via *Samarang*.

Men adresseere zich voor verdere informatiën bij den gezagvoerder in het *Marine Hotel* of bij

(602)

1^e Agenten,

FRASER EATON & CO.

Voor Passagiers naar Nederland.

Wordt aangeboden het bijzonder snelzeilende, goed ingerigte Nederl. Barkschip

CHERIBON,

Kapt. **W. J. COERS**.

Het schip vertrekt in den loop der volgende maand van *Paseroean* via *Batavia* naar *Rotterdam*.

Adres bij den gezagvoerder in het *Marine Hotel* of bij de agenten,

(656)

J. F. VAN LEEUWEN & CO.

PASSAGE NAAR AMSTERDAM

wordt aangeboden met het Ned. barkschip

ALCOTONE,

Kapt. **A. Maacke**.

Deze bodem uitmuntend ingerigt voor passagiers, vaart een geëxamineerd gezeesheer en zal vermoedelijk met het einde dezer maand de reis direct van hier aanvaarden.

Nadere informatiën te bekomen bij den gezagvoerder en De Agenten,

(537)

FRASER EATON & CO.

MR. F. D. C. V. ARRIENS, advocaat en procureur heeft zijn kantoor gevestigd ten huize van **MR. DE BEUS**, *Heerenstraat*. (648)

De ondergeteekende heeft de eer kennis te geven, dat hij van af primo Mei.

EEN COMMISSIE - HUIS.

zal openen in het lokaal, gelegen naast de Hoofdwacht.

Hij beveelt zich minzaamst in gunst van het geachte publiek aan tot het houden van vendutien enz.

(661)

J. H. TEN CATE.

HOTEL DU COMMERCE

EEN REISWAGEN.

(657)

BIJ DE ONDERGETEEKENDE.

Wagenassen en veren van 8 dimensien, imitatieleder, geschilderd doek, wagentapijten, wagenpassementen en knopen, politoer, glasruiten, groen ijzergaas, kist- en kastsloten, gebronsde stoel- en bankveren, laken in diverse kleuren, rijtuiglak, enz.
(653)

KESSLER & CO.

Een partij van 24 stuks

GREENEN MASTHOUTEN,

lang 30 tot 62 Eng. voeten.

dik 9 „ 15 „ duimen.

Alhier aangebragt van Nederland per Ned. schip **CHRISTINA HELENA**. Kapitein C. Tjebbes.

Nadere informatie te bekomen bij den gezagvoerder in het JAVA-HOTEL dan wel bij

De Agenten,

(632)

MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

PAS ONTVANGEN.

Versch Seltserwater, 1/2 kruiken.

(663)

L. W. VAN DER ZWAAN.

ONTVANGEN.

MANILLA SIGAREN № 2.

PUIRE HAMMEN EN BOTER.

ZOETEMELKSCHEN EN ZWITSERSCHEN KAAS.

HOLLANDSCHE BROODSUIKERS.

PUIRE SLAOLIE EN WIJNAZIJN.

Geassorteerde Engelsche Biscuits.

SAUCYS DE WESTPHALE.

Gerookte Zalm en Stoomzalm,

GEASSORTEERDE KOEK.

[659]

Bij C. H. GRIMM.

VERKRIJGBAAR.

Europesche Touwwerken van

verschillende dimensien.

SCHRIJFMAASCHAKEN.

Zware en ligte KARTELDOEK, zoomede PLEETEN en KOPEREN WAGENLIJSTEN, KANTOORBOEKEN, GUTTA PERCHA REGENJASSEN bij
(466)

J. W. STECHER.

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Registreerds van het Holloway etablissement te London.

Het gebruik van dit uitmuntend geneesmiddel in gevallen van waterzucht is, naar wij hooren, met ongehoofdelijk goed gevolg bekroond; daar het onmiddellijk op het bloed werkt, voorkomt het, dat de bloedstorting kan plaats hebben in grooter hoeveelheid, dan de huid of melkvaten kunnen bevatten, en door den loop der afgezonderde vochten, zoowel als de circulatie van het bloed geregeld en gelijkmatig te doen plaats hebben, doet het dadelijk den voortgang van eene ongeregelde mengeling ophouden.

De ZALF van HOLLOWAY wordt ook met zeer goeden uitslag gebruikt als middel om door uitwaseming en inzuiging het water te ontlasten, hetwelk reeds in het enge weefsel vergaderd is. Inderdaad, er schijnen geene kwalen te zijn, die aan de uitwerking dezer beide middelen kunnen weerstand bieden.

Ad. f 1, — f 3, — en f 5, — per doos of pot, naar gelang van derzelver grootte, bij

(652)

LE ROY & CO.

LOGE DE VRIENDSCHAP.

Receptie in den eersten graad, *Zaterdag den 27sten April 1861.*

Namens den Regd. Meester,

De Secretaris,

(610)

MAC LENNAN.

NEDERLANDSCH INDIE.

Soerabaya, den 27sten April 1861.

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned. Ind. stooms. *Batavia*, kapt. G. A. Nije, van Batavia, de Resident v. d. Bosse en fam., de heeren Joung, Mente en fam., Schnijders, Wachtendonk van Rijn, de Waal, Hoogwinkel, Meijer, Peltzer, Kuffert en fam., en Versteeg.

Vertrokken Passagiers.

Met de Ned. Ind. bark *Noorban*, gezagv. S. id Alie Djahia, naar Singapore via Sam. en Bat. de heeren Mr. du Croux, P. Kervel, J. G. Wilson, C. W. Tower, de Jong, en J. B. Drossaer.

— Gisteren had de tooneelvoorstelling plaats ten voordeele van de noodlijdenden door den watersnood in Nederland.

Verdienende alle heeren, medewerkers, den dank der beweladigden in het verre moederland, en munten enkelen zelfs uit door hun naif spel, de *surprise* aan het einde der voorstelling aan het talrijk opgekomen publiek bereid, toen het gordijn opgehaald werd, en zich eene beweegbare afbeelding van den watersnood op den achtergrond vertoonde, terwijl kort daarna eene draperie werd nedergelaten met het opschrift: Hulde aan Willem III, en een toepasselijk gezang deze voorstelling begeleidde — deze *surprise* wekte zóó algemeen het vaderlandslievend gevoel op, dat spelers en toeschouwers aan het einde hunne aandoening in een gemeenschappelijk „*Wien Neerland's bloed*“ lucht gaven, en de vergadering in eene stemming uiteen ging, die geheel aan het schoone doel beantwoordde. Men zegt, dat de opbrengst de zeer aanzienlijke som van f 1800.— zou beloopt.

NEDERLAND.

* GRAVENHAGE, 4 Maart. Heden werd alhier het stoffelijk overschot van den luit.-generaal F. C. H. baron v. Utenhove, inspecteur van het wapen der cavallerie en belast met het algemeen toezigt over het wapen der koninklijke mareschaussee, op de grafplaats te Eik en Duin op burgerlijke wijze ter aarde besteld. Op het kerkhof vereenigde zich eene groote schare van opper-, hoofd- en mindere officieren, die uit eigen beweging den overledene de laatste eer wenschten te bewijzen.

De luitenant-generaal van Utenhove werd geboren den 29sten Januarij 1802 te Utrecht en trad op zeer jeugdigen leeftijd, in Juli 1814, in dienst als kadet page op de artillerie- en genie-school te Delft. Den 18den Aug. 1820 werd hij aangesteld tot 2den luitenant bij de kurassiers en in 1828 tot 2den luitenant-adjutant. Achtereenvolgens werd hij in 1830 tot 1sten luitenant, in 1832 tot 1sten luitenant-adjutant en den 28sten September 1833 tot ritmeester der 2de klasse bij het regiment hussaren №. 6 bevorderd. Van 15 Februarij 1839 tot 22 December van hetzelfde jaar was hij adjudant van den generaal-majoor Boreel, uit welke betrekking hij eervol werd ontsagen.

Den 7den October 1849 werd hij aangesteld tot majoor, en den 5den Januarij 1851 benoemd tot luitenant-kolonel bij het wapen der cavallerie van het leger in Oost-Indie, met bepaling dat hij in Oost-Indie, wanzeer hij niet reeds vroeger tot kolonel zou zijn benoemd, tot dien rang zou worden bevorderd, minstens op het tijdstip dat hem die rang bij het leger hier te lande, wanneer hij daarbij was blijven dienen, zou zijn te beurt gevallen.

Den 14den November 1852 werd hij benoemd tot commandant van het regiment Oost-Indische cavallerie en eenige maanden later tot kolonel. Den 2den Februarij 1856 werd hij in zijnen rang en ancienniteit overgeplaatst bij het wapen der cavallerie hier te lande en den 22sten November 1856 benoemd tot generaal-majoor en commandant van de 2de brigade cavallerie. Den 9den Maart 1860 werd hij benoemd tot luit.-gen. en inspecteur van het wapen der cavallerie, tevens belast met het algemeen toezigt over het wapen der koninklijke mareschaussee, en den 14den April daaraanvolgende tot lid der speciale commissie van inspectie over het militair onderwys.

Bij legerorder van Z. K. H. den Prins veldmaarschalk, opperbevelhebber van het leger 22 Oct. 1831, werd hij eervol vermeld wegens zijn loffelijk gedrag gedurende den tien-daagchen veldtocht bij gelegenheid van den opstand in België, en bij 's konings besluit van 11 Nov. 1846, zag hij zich de onderscheiding ten deele vallen van te worden benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw. Bij besluit van den Koning Groothertog werd hij benoemd tot ridder der Luxemburgsche orde van de Ei en troon. Het leger heeft in van Utenhove eenen krachtvollen hoofd-officier, de cavallerie eenen opperbevelhebber, aan wien de belangen van het wapen zeer ter harte gingen, en wier bevordering zijn streven was; de maatschappij een medelid verloren, die door goedhartigheid en minzaamheid iedereen aantrok, die hem naderde.

DELFT, 4 Maart. LL. Donderdagavond is het gewigt van het kloknenspelwerk in den nieuwen kerkstoren, ter swaarte van 750 Ned. ponden, door het breken van het touw, waaraan het bevestigd is, naar beneden gestort, en is, na door twee zolders te zijn gevallen, in het voorportaal, onder den toren, tot op eene diepte van ongeveer eene el in den grond geboord. Gelukkig is hierdoor, behalve de aangerigte schade, geen ander ongeluk veroorzaakt.

— Aan de R. G. wordt uit 's Gravenhage geschreven: „De tijding van de *N. Roll. G.*, „dat de zamenstelling van het ministerie zou zijn tot stand gekomen en dat de heer Rochussen met het beleid ten deze belast is,“ is onjuist geweest.

„Hetgeen ik u van het eerste oogenblik schreef, is de waarheid geweest. Z. M. had de HH. van Heemstra en Rochussen met de zamenstelling van een nieuw ministerie belast. Ik meen goed onderrigt te zijn, als ik beweer, dat het Zr. M. wensch was, dat de heer Rochussen op nieuw zou optreden, hetzij als Minister van Kolonien, hetzij als Minister van Buitenl. Zaken, en dat de bedoelde opdracht van *dezen* wensch het eerste gevolg is geweest. De heer Rochussen moet er intusschen in geslaagd zijn, den koning te doen deelen in de meening van dien staatsman, dat zijne optreding op dit oogenblik niet zou leiden tot het bevorderen van eene betere verhouding tuschen Regering en Vertegenwoordiging, waarvan de noodzakelijkheid door alle partijen hoe langer hoe meer wordt gevoeld. Daarop moet de Koning er nu in bewilligd hebben, dat de heer Rochussen niet alleen geen deel uitmaakt van het kabinet, maar ook dat hij zich van verdere medewerking tot zamenstelling daarvan onthoudt.

„Zóó is op dit oogenblik de stand van de zaak. De heer van Heemstra is nu alléén met de taak belast van de formatie

van een ministerie. Het is intusschen te onderstellen, dat deze staatsman er spoedig in slagen zal zijne taak tot een einde te brengen.”

LEEWARDEN, 20 Febr. Onder de giften bij de gisteren gehouden collecte was er eene som van f 34,33 1/2, geheel vrijwillig, uit hun zakgeld, bijeengebragt door de gevangenen in het Huis van Opsluiting en Tuchtiging alhier.

ENGELAND.

LONDEN, 28 Febr. — Gisteren werd voor de civile regt-bank alhier eene zeer belangrijke zaak behandeld, waarbij de keizer van Oostenrijk werd vertegenwoordigd als aanklager tegen Lodewijk Kossuth. De vice-kanselier werd namelijk aangezocht om een bevel te verleenen tegen de Heeren Day en Zonen, steendrukkers alhier, waarbij hun het drukken zou worden verboden van „valsche banknoten“ van de Hongaarsche natie. De Oostenrijksche ambassadeur, die voor zijnen meester optrad, betoogde in zijne aanklagt, dat bereids voor 100,000,000 florijnen nominale waarde van die banknoten waren vervaardigd, die bestemd waren te worden verkocht of op eene andere wijze in Hongarije in omloop te worden gebragt, zonder de sanctie van den aanklager, den Keizer van Oostenrijk; dat dit eene schending was zijner regten, en tot verderf moest strekken van zijn staat en zijne onderdanen. Er werd voorts beweerd, dat de banknoten gebruikt werden voor revolutionaire oogmerken. Na eenige opmerkingen van den kanselier werd het bevel toegestaan. De Oostenrijksche ambassadeur had naar het schijnt, in het begin dezer maand, door de hulp van geheime agenten — door ons gouvernement, naar men zegt begunstigd — de plaats ontdekt, waar die banknoten worden vervaardigd. Lord John Russell wees evenwel het verzoek van den gezant van de hand om de vervaardiging te beletten, waarop deze het Weener-kabinet om instructien dienaangaande verzocht en eergisteren een antwoord ontving, waarbij hij werd gemagtigd den naam van den Keizer te gebruiken in alle vervolgingen, die hij betrekkelijk de valsche banknoten z u willen in het werk stellen. Het is schier overbodig er bij te voegen, dat het bevel tegen de vervaardiging dier banknoten weinig zal baten. Kossuth zal het gewis niet aan werklieden ontbreken, die de plaats van de heeren Day en Zonen zullen willen vervangen. Veel zal de Oostenrijksche regering kunnen beletten, dat die minder banknoten in Hongarije worden ingevoerd. De Hongaren zijn er trotsch op die te bezitten en velen betalen meer dan de werkelijke waarde om ze meester te worden.

— De West-Indische postboot *Seine* heeft berichten van St. Thomas tot 14 Febr. aangebragt, benevens \$17,000 f. Uit Chili wordt gemeld, dat de operatien tegen de Indianen met vele hinderpalen hadden te kampen. De stad Coronel had zwaar door brand geleden.

— LONDEN, 3 Maart. In Wills Rooms alhier werd laatstleden Woensdag, onder het voorzitterschap van lord Palmerston, een eeremaaltijd aan sir W. Hayter, voormalig parlementair-secretaris der schatkist, gegeven en hem bij die gelegenheid een allerprachtigst zilveren tafeltuk, dat 1100 oncen weegt, aangeboden, hetwelk door 365 leden van het huis der Gemeenten bekostigd was, die, op één na, allen de liberale partij behoorden, naardien de bijdragen der conservatieven beleefdelijk van de hand gewezen waren. Nadat de voorzitter den feestdrank op de Koningin had uitgebragt, welke hij de meest constitutionele Vorstin noemde die ooit den troon van Engeland of van eenig ander land heeft bekleed, widdde hij uit in lof over de groote verdiensten van sir W. Hayter, die daarvoor breedvoerig dank betuigde, waarna lord H. Vanne een toast aan lord Palmerston bragt, die, op zijne beurt daarvoor weder dank betuigende, die gelegenheid aangreep om lord Russel eenige vleijende woorden toe te voegen.

LONDEN, 7 Maart. — Uit New-York wort van 23 Febr. gemeld, dat op den 19den in Arkansas het f. t. Kearny door de voorstanders der afscheiding was bezet en de Palmetto-vlag met het opschrift *zuidelijke regten* geheschen, doch dat kort daarna een aanval op het fort gedaan, de Palmetto-vlag neêrgerukt en de vlag der sterren en strepen (die der Unie) in de plaats was geheschen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 17 Febr. — De directeuren der verschillende schouwburgen in de voorsteden der hoofstad hebben aanzoeging van de regering ontvangen, dat voortaan geene algemeene repetitie van een nieuw stuk mag worden gehouden dan in tegenwoordigheid van een commissaris van politie, aan wien het zal vrgstaan zoodanige veranderingen in de costumen enz. te doen maken, als hij oorbaar zal achten.

Berlijn 1 Maart. Volgens officiele opgaven heeft ons land eene oppervlakte van 508,257 vierk. mijlen, met eene bevolking van 17,674,820 zielen.

— Van eene goed onderrigte zijde wordt verzekerd, dat onze regering niet heeft toegestemd om de bezetting van Syrie voor een onbepaalden tijd te verlengen, niettoegestaan door Frankrijk en Rusland het mogelijke wordt gedaan, om onze regering en andere daartoe over te halen.

— BERLIJN, 4 Maart. Het volgende voorval heeft gisteren te Dusseldorf plaats gehad. Door den fellen wind werd de rook door een der schoorsteenen met geweld in de schouwburgzaal gedreven, alwaar de Dinorah werd uitgevoerd. Algemeen kwam men op het denkbeeld, dat er brand in den schouwburg was uitgebarsten, ten gevolge waarvan eene onbeschrijflijke verwarring ontstond. Ieder wilde de eerste zijn om het denkbeeldige gevaar te ontvlieden, en dit was oorzaak dat vele werkelijk in gevaar kwamen. Bij het dringen in de doorgangen en aan de deuren hebben vele personen kneuzingen bekomen, om niet te spreken van den toestand waarin het toilet vooral der dames werd gebragt. Toen men eindelijk vernam, dat er geen brand was ontstaan, kwam de meerderheid terug en werd de Dinorah verder afgespeeld.

BERLIJN, 8 Maart. — Het rapport der commissie door het Huis der Heeren belast met het onderzoeken van het wetsvoorstel betreffende het sluiten en ontbinden van het huwelijk, is in druk verschenen. De conclusie strekt tot verwerping van het burgerlijk huwelijk. Maandag e. k. zullen de beraadslagingen over dit onderwerp door het Huis der Heeren worden aangevangen.

— Gisteren is de koning op plegtige wijze geïnstalleerd als ridder der orde van den Kousenband. De leden der commissie, door koningin Victoria afgevaardigd, werden afgehaald met equipages des konings, van welke een met zes paarden was bespannen. Nadat de koning in het gewaad der orde, vergezeld van den Kroonprins, insgelijks als ridder van den Kousenband gekleed, en een luisterrijk staf, op den troon had plaats genomen, werden de leden der com-

missie door den opperhof- en huismarschalk, den graaf von Keller en den opperceremoniemeester, den graaf Alcantara, de witte zaal binnengeleid. De eerste gevolmagtigde, de markies van Bridalbano, hield hierop eene aanspraak tot den koning in de Engelsche taal, waarop de koning in het Duitsch antwoordde, na afloop waarvan de investituur op de gewone wijze geschiedde. Des namiddags heeft een groot diner plaats gehad aan het paleis des konings.

— Uit Petersburg wordt omtrent de emancipatie-kwestie nog het volgende medegedeeld: Dat het ontwerp van het manifest der emancipatie, op last van den keizer aan den metropolitaan Philaret te Moscou is gezonden, met uitnodiging, om hier en daar, waar deze dit nodig mogt oordeelen, eenige wijziging aan te brengen. Dit stuk werd spoedig terug verwacht.

— Het beleg van Gaëta heeft aan de Sardijnische schatkist 25 millioen lire gekost.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 2 Maart. Ten opzichte van de stemming der bevolking in de verschillende kroonlanden vernemen men, dat de vreugdebedrijven zoo als illuminaties en dergelijken, niet zoo zeer zijn veroorzaakt door de gunstige bewoordingen, waarin vele bepalingen der uitgevaardigde grondwetten zijn vervat, want aan toezeggingen van verschillenden aard is men sedert geruimen tijd reeds gewoon, zonder dat later verwezenlijkt wordt gezien hetgeen is beloofd, maar dat de aanleiding daartoe is gelegen in de bepaling dat de laudagen spoedig bijeen zullen worden geroepen, tot het kiezen van leden voor de algemeene vertegenwoordiging, waardoor men de gelegenheid hoopt te erlangen om de wenschen der bevolking op nadrukkelijke wijze te openbaren en die bij de regering ingang te doen vinden. De burgerklassen stellen zich voor het oogenblik tevreden met hetgeen is verkregen, hoewel zij met eenigen spijt hebben gezien, dat de aristocratie, onder eene andere benaming, die van groote grondbezitters, zoo zeer is bevoorrecht. De ultramontaansche partij heeft hare goedkeuring reeds gegeven, en in hare organen is deze omkeer, met veel kunst en behendigheid tot stand gebracht. Men verwacht, dat wanneer de vertegenwoordigers zijn bijeengekomen en deze eene krachtige houding aannemen, de regering zich rekkelijk zal betoonen, en de werking der eerstgenoemden zeer spoedig grooter uitbreiding zal erlangen, dan er thans aan toegeschreven is.

— Volgens de *Donau Zeitung*, een half-officieel organ, pogen Sardinische agenten de bevolking van Venetië tot opstand tegen het wettig gezag te verleiden.

— De berichten uit de naburige Turksch-Slavonische provincien luiden ongunstig, men vrees dat aldaar in het voorjaar een algemeene opstand der Slavoniërs tegen de Turken zal uitbarsten.

— De generaals Klapka en Turr hebben aan de Hongaren den volgende brief gerigt:

„Parijs 9 Maart.

„Ons is ter oore gekomen dat Oostenrijksche agenten, hun voordeel doende met de naderende verkiezingen, pogingen aanwenden tot het uitlokken van eene ontijdige beweging in Hongarije.

Wij vervullen eenen plicht, met onze landgenooten hier voor te waarschuwen en wij smeken hen om al hunne energie aan te wenden, dat de Oostenrijkers hun doel niet bereiken. Een opstand in Hongarije, op het tegenwoordige oogenblik, zou al onze hoop ineens doen storten.

Wij houden ons overtuigd dat niemand de vaderlandslievende gevoelens in twijfel zal trekken, welke ons tot deze kennisgeving aansporen. Wij gelooven overeen te stemmen met allen die voor de bevrijding van ons dierbaar vaderland werken, wanneer wij zeggen: Wij moeten al onze krachten bewaren, tot het oogenblik op hetwelk meer gunstige omstandigheden ons kanzen van welslagen zullen aanbieden, groot genoeg om eene uiterste poging van de zijde der natie te wagen.”

„GEORGE KLAPKA.”
„STEPHEN TURR”

RUSLAND.

Met betrekking tot de laatste gebeurtenissen in Warschau zegt het officiele blad van St. Petersburg het volgende.

„Den 25 Februarij beproefde eene bende oproermakers om in de hoofdstad een oploop te bewerken onder het voorwendsel van eene lijdendienst te vieren voor de rust van hen die gevallen zijn in den slag van Grochow.

Ten zes uur in den avond waren ongeveer 6000 personen op de A'platz verzameld. Daar de politie er achter was gekomen wat men van plan was, verzette zij zich tegen het doorgaan der processie, welke bij fakkellicht juist de St. Paulskerk had verlaten. Den 27 hadden zamenscholingen plaats en de militaire patrouilles werden met een regenbui van steenen begroet, ten gevolge waarvan de soldaten genoodzaakt werden om ter eigen verdediging gebruik van hunne wapens te maken. Zes personen werden gedood en zes anderen gewond. Het volk ging daarna spoedig uit elkander.

DE AANLEG VAN SPOORWEGEN IN NEDERLANDSCH-INDIE EN DE AANVRAAG OM CONCESSIE DOOR DEN HEER H. J. LION.

Er bestaan in Nederland verscheidene fractien van *reactionairen* tegenover Indie.

De eene, die men de *eerlijke* moet noemen, wil den toestand gelijk bij thans is, bestendigen, om 'at zij Indie niet kent, het gevaar — vooral in staathuishoudkundig opzicht — niet beseft, dat in de bestendiging van den tegenwoordigen toestand is gelegen en bovenal, omdat zij niet begrijpt, dat een staat van zaken in Indie in het leven kan worden geroepen, die aan Nederland nog grooter voordeelen zal geven, dan het thans uit Indie trekt en tevens vaste grondslagen legt voor de toekomst.

Die fractie is onwetend maar eerlijk; zij bekent dat de bestaande toestand is *onnatuurlijk*; zij bekent, dat daarbij de beginselen eener gezonde staat- en staathuishoudkunde zijn *misgeplaatst*; zij bekent dus rondborstig, dat het koloniaal regeringsstelsel van Nederlandsch-Indie op *onjuiste beginselen* is gegrondvest en zij verklaart onbewimpeld, dat dit stelsel de toepassing van gezonde beginselen *onmogelijk* maakt.

Maar zij is blind voor de gevaren, waarmede die staat van zaken de toekomst van Indie en dus noodzakelijk de toekomst van Nederland bedreigt.

Zij wil hem bestendigen, omdat hij haar voor het oogenblik voordeelen bezorgt. Daarom is zij doof voor de betoogen van hen, die door geleidelijke vervanging der *onnatuurlijke* door *natuurlijke* grondslagen een beteren en vasteren staat van zaken in het leven willen roepen.

Daarom haat en vervolgt zij de leiders der zoogenamde oppositie, die tot heil van Indie en niet minder tot heil van Nederland, die natuurlijke grondslagen met klem verlangen.

Het is de strijd der abolitionisten tegen de verdedigers der slavernij; de strijd van Cobden tegen de korenwetten; de strijd van het gezond verstand tegen vreesachtige bekrompenheid, die niet verder ziet, dan tot de grens van den kring, die in het bereik van het stoffelijk oog is besloten.

Die fractie van reactionairen is niet gevaarlijk voor Nederland, noch voor het behoud van Indie; want hij, die een beginfel, hoe verkeerd ook, *eerlijk* voortaan en *eerlijk* verdedigt, zal vroeg of later voor betere overtuiging wijken.

Men leze het adres van Amsterdamsche reeders aan den minister van kolonien over de vermindering der vrachtprijzen voor den overvoer der gouvernementen-producten uit Indie en men zal een gedeelte dezer eerlijke fractie gevonden hebben.

Maar er bestaat in Nederland eene andere en voor Nederland veel gevaarlijker gedeelte der reactionaire partij en die eene geheel andere kwalificatie verdient.

Ambtenaren, oud geworden in Indische dienst, in Indischen sleur en Indische willekeur; zoo ontbloeit van elk gevoel van menchenwaarde en menschenregeet, dat onderdrukking der openbare meening hun eenig middel is, om de openbare meening te beheerschen en de *stok* het eenige middel dat zij kennen, om de orde te bewaren; zij schreijen niet, gelijk de Romeinen, toen men hen op het forum toeriep, dat een Romeinsch burger was mishandeld; zij juichen, wanneer zij hooren, dat de regten van een hunner medeburgers, — geen ambtenaar zijnde — in Indie door een hunner ambtsbroeders met voeten zijn getreden.

Monopolisten quond même; vol gezogen in het beste merg van Indie door *monopolien* en *gunsten* in den vorm van kontrakten tot aanmark of vervoer van produkten, door leverancier en anders gunsten; dat zijn de bestanddeelen eener partij, die in elke verbetering van den regtstoestand van Indie gevaar ziet voor hare privilegiën; en elke erkenning der billijke aanspraken van de Indische maatschappij eene krenking en verkorting van hare *aanspraak*, die zij *hare regten* noemt.

Daarom is die partij zoo *lichtschuw*; daarom is zij zoo bevreemd voor de drukpers, omdat die hare praktijken aan het licht brengt en de verantwoordiging der openlijke meening tegen haar opwekt; zij wil spreken, maar zij wil *alleen* spreken en heden verkondigt zij reeds als het eenige middel tot redding (???) van Indie: *geene vrijheid van drukpers*.

Maar wij, voorstanders van het belang van Nederland, niet door *uitsluiting* en *ondruidelijkheid*, maar door *opbeuring* en den *bloet* van Indie, wij verklaren met niet minder duidelijke woorden:

Er zal *vrijheid van drukpers* zijn in Indie.

De grondwet en het beleid op de regering van Nederlandsch Indie geven er regt op en wij hebben een Koning in Nederland, een Willem III, die in Nederlandsch-Indie niet minder geëerbiedigd en bemind is dan in Nederland en zijne onderdanen overal tegen elke onwettige aanranding zal weten te beschermen; het geëerbiedigd Hoofd van den Staat zal geen gehoor meer geven aan de drogredenen van hen, die Indie niet op gronden van regt en billijkheid, maar van geweld en onderdrukking willen regeren en daarmede zal de invloed dezer onverbeterlijke Droogstoppele voor altijd geëindigd zijn.

Hij is reeds ten einde en vertoont zich nog in vertwijfelde, maar onmagtige pogingen, zijn oud maar stomp geworden wapen te gebruiken, het wapen om Nederland te misleiden door redeneringen, gegrond op *valsehe insinuaties*; daartoe behoort bovenal de telkens weder uitgebrachte en telkens als valsche aangewezen beschuldiging van *baatzuchtigheid*, die zij anderen aanwrijft, omdat zij zelve nimmer iets gedaan heeft dan uit *baatzucht* en angelen die partij niet alleen elke organiserende kracht, maar zelfs elk talent mist, tracht zij zich te versterken door overloopers, die zij door vertooning van gunsten tot zich lokt en bedient zij zich van de voordeelen, door hare monopolien verkregen, om talenten te huren en dagbladen te subsidiëren, ten einde hare insinuaties op eene kunstige wijze in het kleed der belangstelling voor het welzijn van Nederland te hallen. Zoodanige insinuaties, kan men o. a. weder vinden in een artikel in de

Amsterdamsche Courant van Zaterdag den 2den Maart, onder den titel: *Onderhandelingen met den Heer H. J. Lion, over het aanleggen van spoorwegen op Java*, waarin met een geweldigen omhaal van woorden wordt te kennen gegeven, dat de Heer L. eene concessie voor dien aanleg heeft gevraagd; dat hij op het punt staat die te verkrijgen en dat dus de Heer H. J. Lion van de tegenwoordige regering *gunsten heeft verlangd* en waarschijnlijk zal erlangen.

Ik acht het beneden mij, op die zotte redevoeringen en aanvalen van den naamlozen schrijver te antwoorden, alleen de insinuatie, *dat ik om concessien zou gevraagd hebben*, zal ik beantwoorden door een *feit*.

In het Januarij-nummer van het Tijdschrift van Ned. Indie had ik reeds medegedeeld, dat ik zou trachten den Minister van Kolonien van zijne verkeerde denkbeelden, aangaande den aanleg van spoorwegen op Java, terug te brengen en hem dan bewegen, aan particulieren concessies te verleenen tot aanleg van zoodanigen weg van Samarang naar de vorstenlanden.

De Heer Rochussen was afgetreden; maar dadelijk na de optreding van den nieuwen minister van kolonien gaf ik gevolg aan mijne voorname.

Het is overbodig, hier niteen te zetten, welke conferentien gehouden, welke schriften gewisseld, welke nota's en kaarten zijn aangeboden en wat verder is verhandeld; genoeg, dat de minister eindelijk overtuigd en gereed was tot handelen, door aanvankelijk eene voordragt aan den Koning te doen. Men verlangde van mij niets meer, dan de *definitieve aanvraag om concessie*.

Maar ik weigerde herhaaldelijk en pertinent de concessie voor mij te vragen.

Ik verklaarde mij gelukkig en beloofd te gevoelen, alle bedenkingen eerst van den secretaris-generaal en daarna van den minister opgeheven te hebben; ik verklaarde mij gereed tot verderen arbeid in het geven van nadere inlichtingen en ophelderingen en als eenige reden der weigering, om de concessie voor mij te vragen, verklaarde ik onbewimpeld:

1°. Dat ik ook den schijn niet eens verkoos op mij te laden, immer eene *gunst verlangd of aangenomen* te hebben.

2°. Dat ik aan de Regering zelfs het regt niet wilde toestaan, mij voor het in Indie aangedaan onrecht eene stoffelijke vergoeding te geven.

Bij die verklaring ben ik gebleven, hoezeer minister en secretaris-generaal als hunne meening te kennen gaven, dat met de verleening der concessie ook geen zweem van *gunst* kon bedoeld zijn.

Ik heb den Heer W. Poolman opgegeven als de man, die door de vroegere aanvraag reeds regten bezittende, door zijne kunde, zijn vermoogen en zijne relatien het best in staat is, een werk tot stand te brengen, dat voor Java en Nederland zegenrijke uitkomsten belooft, en dat dit de *eenige belooning* is die ik voor mijne inspanningen in deze zaak verlang.

Ik heb den Heer Poolman te Brussel opgezocht, hem voor mijne plannen ingenomen en mijne verklaring herhaald, dat ik voor gedane moeite en kosten geene belooning hoegenaamd verlang, maar wel uit mijn particulier vermogen voor f 25,000 aandeelen in de onderneming wil inschrijven.

Toen de Heer Poolman met mij te 's Hage aankwam, heb ik niet eens verlangd, bij de conferentie tusschen hem en den minister over deze zaak tegenwoordig te zijn. Ziedaar het *feit*.

Het doet mij leed, mij zelve op den voorgrond te hebben moeten stellen; maar de provocatie was te groot; ik moest een *feit* stellen tegenover eene *insinuatie*; welke kwalificatie die verdient, moge elk eerlijk man met zich zelf uitmaken.

Ik beroep mij aangaande het medegedeelde, uitdrukkelijk op de Heeren Cornets de Groot, J. Loudon en W. Poolman, en hoop, dat zij mij in het openbaar zullen logenstraffen, indien een enkel woord in het ter neder gestelde hun onjuist voorkomt.

Zeër goed begrijp ik, dat mannen, die alles doen uit *baatzucht*, geen *onbaatzuchtig karakter* begrijpen en geen denkbeeld hebben van de voldoening, die onbaatzuchtige beginselen schenken.

Ik heb medelijden met hen.

AMSTERDAM, 3 Maart 1861.

H. J. LION.
(A. H.)

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Flag.	Naam van het Schip.	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gearld.	welke plaats aangedaan.	verwaarte bestemd.	Agenten.
April 26 Ned. Ind.		Hingtaij.	Bakar.		Balie (Bad.)	April.	geen	Soerabaja.	Tan Bieudjang.
" "	" "	Stp. Batavia.	G. A. Nije.	120	Batavia.	22	"	"	Cores de Vries.
" "	" "	Carolina.	Pa Sakie.	13	Sumanap.	25	Sam.	"	geen

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
April 27 Ned. Ind.		Noorban.	Said Alië Djahia.	Sing. over Sam. en Batavia.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Hendrika.	Bonn.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
"	Cheribon.	Coers.	"	Fraser Eaton & Co.
"	Johannes Lodewijk.	van de Waal.	"	"
"	Doggerbank.	Mammes.	"	"
"	Lammina Elisabeth.	Jensen.	"	"
"	Alcijone.	Haarka.	"	Mathien Ebbe Ryns & Co.
"	Christina Helena.	Tjebbea.	"	"
"	President van Rijksoverl.	Vermelij.	"	"
Hamburg.	George & Henrij.	Peters.	Amoij.	"
"	Marij Rosa.	Scherk.	"	"
Engelsche	Schoteli Lassie.	Kennedy.	Tekoop.	Hill Broelman & Co.
Nederlandsche	Helmers.	Messen.	In reparatie.	Mc Lennan & Co.
Hamb.	Allianor.	van Appen.	China.	"
Nederlandsche	Cornelia Hendrika.	J. v. d. Meulen.	Onbepaald.	B. J. van Eck & Co.
"	Kalimas.	J. Jocker.	Amsterdam.	P. Kervel & Co.

Aan- en Uitvoer te Soerabailja van den 27sten April 1861.

AANVOER.

Van Nederland per het Nederl. schip *Sicilie*, gezagv. F. C. SCHOL. 12 kisten en 800 vaatjes boter, 50 kisten wijn, 1 kist schoenen; 50 kelders genever, D. MAURITS MARTENS; 200 kelders genever, 205 vaten tarwe bloem, 6 kisten diverse, 1 va. haring, 2 manden seltserwater, 4 kisten manufacturen, SCHIMMELPENNINGEN en Co; 10 kisten manufacturen, E. TEN BRINCK en Co; 6 kisten wijn, v. ARRIENS; 13 vaten boter, 13 kisten wijn, 3 kisten manufacturen, B. J. VAN ECK en Co; 4 kisten papier, 24 kisten besensap, 6 manden champagne, 100 kelders genever, 50 kisten wijn, 384 kisten manufacturen J. F. VAN LEEUWEN en Co; 6 kisten manufacturen, G. Le Bret.

Van Nederland per het Nederl. schip *Maastroom*, gezagv. F. MEULEMA. 40 arak-leggers, ORDER; 80 arak-leggers FRASER EATON en Co; 52 balen zakken, J. F. VAN LEEUWEN en Co.

Marktprijzen.

SUIKER f 16.—

RIJST (CARGA). f 130 @ f 135.—

ARAK f 55.—

WISSELKOERS 100%, A 101%.

PROTESTANTSCH EEREDIENST

In het local der tweede Gouvernements-school.

Zondag den 28sten April 1861.

's Morgens te half negen ure.

Da. VAN STEEDEN.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST

Zondag den 28sten April 1861.

Eerste H. Dienst te 7 ure.

De Hoogmis te 8½ ure.

Het Lof 's avonds te 6½ ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene ondertekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.